

Międzygminne Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
ul. Towarowa 1, 42-600 Tarnowskie Góry tel. 380-90-06

PROJEKT BUDOWLANO- WYKONAWCZY

**TRMOMODERNIZACJI (OCIEPLENIA) BUDYNKU MIESZKALNEGO
WIELORODZINNEGO PRZY UL. KOŚCIUSZKI 13B, 13C
W TARNOWSKICH GÓRACH NA DZIAŁKACH 4999/124 i 5002/127**

**INWESTOR: MIĘDZYGMINNE TOWARZYSTWO BUDOWNICTWA SPOŁECZNEGO SP. Z O.O.
ul. TOWAROWA 1 W TARNOWSKICH GÓ**

**OBIEKT : BUDYNEK WIELORODZINNY PRZY ul. KOŚCIUSZKI 13B, 13C
TARNOWSKIECH GÓRACH**

BRANŻA : BUDOWLANA

**PROJEKTOWAŁ : mgr inż. Wojciech Drosik
upr. bud. 573/81**

MAJ 2022r.

B. Zawartość opracowania

Strony tytułowe

A Metryka projektu

B Zawartość opracowania

C Wykaz dokumentów

Kopia odpisu uprawnień

Kopia wpisu do Śląskiej Okręgowej Izby Inżynierów

*Oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością
na cele budowlane*

Oświadczenie projektanta

Część opisowa

1. Podstawa opracowania
2. Dane ogólne
3. Warunki lokalizacyjne
4. Zakres opracowania
5. Opis stanu istniejącego
6. Usprawnienia termo modernizacyjne i roboty dodatkowe
7. Kolorystyka elewacji
8. Technologia wykonania cokołu
9. Ochrona przeciwpożarowa
10. Ochrona siedlisk jerzyka i innych ptaków
11. Uwagi końcowe
12. Projektowana charakterystyka energetyczna budynku
13. Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia

Część rysunkowa

1. Sytuacja
2. inwentaryzacja – elewacja północno-wschodnia
3. inwentaryzacja – elewacja południowo-zachodnia
4. inwentaryzacja – elewacja południowo-wschodnia
5. inwentaryzacja – elewacja północno-zachodnia
6. projekt - kolorystyka elewacji północno-wschodniej
7. projekt – kolorystyka elewacji południowo-zachodniej
8. projekt – kolorystyka elewacji południowo-wschodniej
9. projekt – kolorystyka elewacji północno-wschodniej
10. projekt – szczegół cokołu
11. projekt – detal ocieplenia ościeża
12. projekt - detal obróbki parapetu
13. projekt - detal ocieplenia ściany
14. projekt - detal ocieplenia okapu

OPIS TECHNICZNY

1. Podstawa opracowania.

- 1.1 Zlecenie inwestora
- 1.2 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych
- 1.3 Systemy ociepleń metodą ETICS. Warunki techniczne wykonawstwa.
- 1.4 Aprobata techniczna AT-15-9629/2016
- 1.5 Balustrady - Instrukcja montażu
- 1.6 Obowiązujące normy i przepisy

2 Dane ogólne.

Nieruchomość położona na działkach 4999/124 i 5002/127 zabudowana jest budynkiem mieszkalnym wielorodzinnym

Budynek zrealizowany w tradycji. Ściany parteru i pierwszego piętra z cegły pełnej, ściany drugiego piętra z pustaków żużlobetonowych. Stropy gęstożebrowe DMS. Więźba dachowa drewniana, dach kryty dachówką. Schody żelbetowe. Stolarka okienna w mieszkaniach PCV. Stolarka drzwiowa drewniana. Ogrzewanie centralne zasilane z sieci miejskiej. Ciepła woda przygotowywana indywidualnie w podgrzewaczach gazowych.

ELEWACJA FRONTOWA

2.1 Wskaźniki techniczne :

Kubatura	3.617,00 m ³
Powierzchnia użytkowa	849,00 m ²
Liczba mieszkań	18

3. Warunki lokalizacyjne.

Obiekt znajduje się przy ul. Kościuszki 13B, 13C w sąsiedztwie supermarketu Carrefour

4. Zakres opracowania.

Celem opracowania jest termomodernizacja budynków przy ul. Kościuszki 13B, 13C w Tarnowskich Górach. Zakres prac obejmuje ocieplenie i kolorystykę ścian zewnętrznych, ocieplenie stropu nad ostatnią kondygnacją i stropu nad piwnicą.

5. Opis stanu istniejącego

- 5.1. **Ściany zewnętrzne - parteru i I piętra** z cegły pełnej $U = 1,151 \text{ W/m}^2\text{K}$.
Ściany II piętra z pustaków żużlobetonowych $U = 1,456 \text{ W/m}^2\text{K}$
- 5.2. **Stropy**
Strop nad piwnicą gęstożebrowy DMS $U = 1,430 \text{ W/m}^2\text{K}$
Strop nad ostatnią kondygnacją DMS $U = 1,285 \text{ W/m}^2\text{K}$
- 5.3 **Posadzki** - parkiet, wykładzina PCV.
- 5.4 **Stolarka okienna.**
Okna w mieszkaniach PCV.
- 5.5 **Stolarka drzwiowa.**
Drzwi wewnętrzne drewniane. Drzwi wejściowe do budynku stalowe
- 5.6 **Wentylacja** grawitacyjna.
- 5.7. **System grzewczy** – ciepło dostarczane z sieci miejskiej do węzła cieplnego w budynku

6. Usprawnienia termomodernizacyjne i roboty dodatkowe.

6.1 Ocieplenie Ścian zewnętrznych metodą ETICS

Projektuje się ocieplenie ścian podłużnych i szczytowych styropianem gr. 15cm EPS -031 FASADA PREMIUM o gr. 15cm o współczynniku przewodzenia ciepła $\lambda = 0,031 \text{ W/m}\cdot\text{K}$. Po dociepleniu współczynnik przenikania ciepła ścian nie powinien przekroczyć $U = 0,20 \text{ W/m}^2\text{K}$. Przyklejony styropian mocowany do ścian łącznikami dł. 215 wkręcanymi do głębokości zakotwienia min 65 mm - zgodnie z aprobatą techniczną dla wybranego systemu dociepleń.

Ocieplenie ścian należy wykonywać zgodnie z przytoczonymi instrukcjami. Ze względu na większe ssanie wiatru na krawędziach (szerokość 2,0m) należy stosować zwiększoną ilość - 10 szt./m² łączników. W pozostałych miejscach co najmniej 4 szt./m²

Rozmieszczenie łączników mechanicznych zgodnie z Warunkami Technicznymi Wykonawstwa wybranego systemu.

Przed przystąpieniem do ocieplenia ściany należy dokładnie sprawdzić jej powierzchnię i dokonać oceny przyczepności przyklejonych do podłoża próbek styropianu. Szczegółowy opis próby przyczepności jest zamieszczony w Instrukcji ITB 334/02. Ocenę przyczepności przyklejonego do podłoża styropianu dokonuje się na podstawie przeprowadzonych prób. W uzasadnionym przypadku, w celu oczyszczenia podłoża z kurzu, brudu oraz słabo trzymających się powłok, zaleca się zmycie podłoża wodą pod wysokim ciśnieniem, pamiętając o konieczności całkowitego wyschnięcia podłoża przed rozpoczęciem przyklejania płyt styropianowych.

Tynki odparzone i słabe należy usunąć.

Niewłaściwa ocena nośności ścian i brak odpowiedniego przygotowania podłoża, może spowodować poważne skutki, z odpadnięciem ocieplenia od ściany włącznie.

Bardzo istotna jest właściwa ocena geometrii podłoża (tj. równości powierzchni i odchylenia od pionu), ponieważ znaczne nierówności i krzywizny nie tylko obniżają efekt końcowy prac ale także, zmniejszają wytrzymałość mechaniczną i trwałość układu. W takich przypadkach należy przeprowadzić wcześniejszą niwelację nierówności za pomocą zaprawy wyrównawczo-murarskiej. Większe nierówności (ponad 3cm.) można zlikwidować jedynie poprzez przyklejenie wyrównawczej warstwy z płyt styropianowych. Połączenie pomiędzy warstwami styropianu powinno być wykonane na ciągłej warstwie kleju.

6.1.1. Opis prac

1. Do opracowania projektu ocieplenia przyjęto system uwzględniający tynki sylikatowe (krzemianowe). Należy stosować materiały jednego wybranego systemu dociepleń.

2. Prace ociepleniowe należy rozpocząć od montażu listew startowych, nierówności podłoża należy zniwelować podkładkami dystansowymi. Na połączeniach listew startowych należy umieszczać łączniki znajdujące się w zestawie montażowym wybranego systemu. Podczas przyklejania pierwszego rzędu płyt styropianowych należy zwrócić uwagę na to, by płyty mocno przylegały do przedniej krawędzi listwy. Do przyklejania płyt styropianowych należy użyć masy klejowej (nie służy do zatapiania siatki). Klej na płytę nanosić w następujący sposób; pasek 5 cm materiału dookoła płyty i w środku trzy placki wielkości dłoni. Ilość masy klejowej powinna być tak dobrana aby płyta była przyklejona 40 % swojej powierzchni.

Płyty przyklejać z przesuniętymi pionowymi spoinami. Połączenia płyt nie mogą znajdować się w miejscu występowania rys ciągłych. Przy ocieplaniu ościeży drzwi i okien należy zwrócić uwagę, aby szerokość ramy okna była jednakowa z obu stron. Przewody, kable itp. znajdujące się na powierzchni ścian ocieplanych należy oznaczyć na płytach izolacyjnych, aby nie uszkodzić ich podczas mocowania kołkami. Nie należy wprowadzać kleju w połączenia płyt styropianowych. Powstające szczeliny należy wypełnić klinami z

materiału izolacyjnego lub przy pomocy specjalnej pianki – zgodnie z rozwiązaniami wybranego systemu.

3. Podczas mocowania płyt styropianowych kołkami o długości 215 mm należy zwrócić uwagę na minimalne zakotwienie w podłożu, które wynosi ok. 65 (średnica kołków 8 mm). Kołek wkręcany z trzpieniem metalowym z kapturkiem oblanym tworzywem. (niwelowanie mostków)

Rozkład kołków podczas mocowania powinien uchwycić pionowe i poziome połączenia płyt. Dodatkowo każdą płytę przymocować kołkami zgodnie z rys. nr. 7.

4. W celu wzmocnienia narożników zewnętrznych oraz kantów należy zastosować narożnik plastikowy wraz z siatką. Narożnik ten przyklejać do płyt styropianowych przy pomocy masy zbrojącej. Przy pomocy tego narożnika należy zbroić wszystkie ościerza okienne, drzwiowe i narożniki. Na przejściach z elewacji do poziomych powierzchni np. spodnie strony przejazdów należy zastosować specjalną listwę kapinosową. W takim przypadku nanosi się warstwę masy szpachlowej na płytę izolacyjną w obrębie kantu i pasa siatki o szerokości 25 cm. Listwę dokładnie ustawić i wcisnąć. Masą szpachlową usunąć z siatki. Przy późniejszym nanoszeniu masy zbrojącej na powierzchni płyt styropianowych, siatki zbrojące muszą na siebie odpowiednio nachodzić.
5. Przed szpachlowaniem całej powierzchni masą szpachlową do siatki należy wyszpachlować diagonalną siatkę z włókna szklanego na otworach elewacyjnych (ochrona przed rysami). Na płyty izolacyjne nakładać masę szpachlową na szerokość pasma siatki. Siatkę układać z 10 cm zakładem i lekko wcisnąć w szpachlówkę. Następnie zaszpachlować całą powierzchnię metodą mokre na mokre tak, aby zapewnić całkowite zakrycie siatki. Nie wygładzać nadmiernie siatki powodując gromadzenie się mleczka. Jakikolwiek powstałe zgrubienia usunąć szpachelką po wyschnięciu. Optymalna grubość warstwy zbrojącej (masa klejowa - siatka -masa klejowa) wynosi 3 do 4 mm.
6. Przed nałożeniem powłoki tynkarskiej, warstwa szpachlowa musi być związana i wyschnięta. Czas schnięcia uzależniony jest od warunków atmosferycznych podczas podwyższonej wilgotności powietrza okres ten może się wydłużyć. Warstwę wierzchnią należy wykonać po zagruntowaniu przy użyciu tynku krzemianowego ziarno 1,5 mm - baranek. Tynk barwiony w masie, nanosić na całą powierzchnię przy pomocy pał stalowych lub tworzywa sztucznego. Materiał nanosić metodą "mokre na mokre", w tym celu należy obrabiać zamknięte płaszczyzny elewacji w jednym cyklu roboczym przy udziale odpowiedniej liczby pracowników. W czasie procesu wiązania i schnięcia chronić warstwę tynku przed wpływem szkodliwych czynników atmosferycznych takich jak: nadmierne nasłonecznienie, silny wiatr.

6.2 Strop nad ostatnią kondygnacją

Projektuje się ocieplenie stropu nad ostatnią kondygnacją wełną mineralną gr.22 cm o współczynnika przewodzenia ciepła $\lambda=0,037 \text{ W/m}^2\text{K}$. Wełnę układać między legarami rusztu. Podłoga na ruszcie z płyt OSB umożliwi użytkownikom poruszanie po poddaszu

Współczynnik przenikania ciepła nie powinien przekroczyć $U = 0,15 \text{ W/m}^2\text{K}$.

6.3. Stropodach nad klatką schodową

Projektuje się ocieplenie stropu nad ostatnią kondygnacją wełną mineralną gr. 16 cm o współczynniku przewodzenia ciepła $\lambda = 0,037 \text{ W/m}^2\text{K}$. Wełnę układać między krokiewiami więźby dachowej. Do krokwii przymocować płyty gipsowo kartonowe.

Współczynnik przenikania ciepła nie powinien przekroczyć $U = 0,30 \text{ W/m}^2\text{K}$.

6.4 Strop nad piwnicą

Projektuje się ocieplenie stropu nad piwnicą wełną mineralną gr. 10 cm o współczynniku przewodzenia ciepła $\lambda = 0,030 \text{ W/m}^2\text{K}$ od strony piwnicy zgodnie z technologią ETICS.

Po ociepleniu współczynnik przenikania ciepła stropu nad piwnicą nie powinien przekroczyć $U = 0,25 \text{ W/m}^2\text{K}$.

6.4.1 Opis prac

Na oczyszczone podłoże nałożyć farbę gruntującą. Następnie przykleić wełnę mineralną za pomocą masy klejowej. Wełnę należy dodatkowo mocować mechanicznie kołkami w ilości 8 szt./m². Na płyty izolacyjne nakładać masę szpachlową do siatki na szerokość pasma siatki. Siatkę układać z 10 cm zakładem i lekko wcisnąć w szpachlówkę. Następnie zaszpachlować całą powierzchnię metodą mokre na mokre tak, aby zapewnić całkowite zakrycie siatki. Nie wygładzać nadmiernie siatki powodując gromadzenie się mleczka. Jakikolwiek powstałe zgrubienia usunąć szpachelką po wyschnięciu.

Optymalna grubość warstwy zbrojącej (masa klejowa - siatka - masa klejowa) wynosi 3 do 4 mm. Całość pomalować farbą emulsyjną w kolorze białym.

6.5 Wymiana okien drewnianych w piwnicy na PCV

Okna drewniane wymienić na okna PCV o współczynniku przenikania ciepła $U = 1,4 \text{ W/m}^2\text{K}$ i współczynniku infiltracji 1,0

6.6 Parapety z blachy powlekanej w kolorze szarym Ral 7024

6.7 Rury spustowe.

Należy wykonać nowe rury spustowe $\varnothing 10 \text{ cm}$. z blachy ocynkowanej malowane proszkowo wymienić czyszczaki (gajgery) na nowe. Nie należy rur spustowych przeprowadzać przez okap. Sposób wykonania kosza i sposób ominięcia okapu pokazany jest na zdjęciach poniżej.

6.8 Wykonanie hydroizolacji ścian piwnic (do poziomu ław fundamentowych)

- Podłoże musi być czyste i nieprzemarznięte. Stare powłoki malarskie oraz inne zabrudzenia, np. z gruzu i ziemi, należy usunąć. Należy zlikwidować wszystkie wystające elementy zaprawy, a rysy, spoiny i ubytki zamknąć odpowiednim materiałem oraz wyrównać do lica.
- Przed przystąpieniem do nałożenia izolacji, podłoże należy zagruntować. W obszarze działania wody rozbryzgowej i poniżej gruntu, należy nanieść mineralną zaprawę uszczelniającą, zachowując przynajmniej 10 cm zakład, który uchroni przed wnikaniem wilgoci pod bitumiczną powłokę uszczelniającą.
- Po związaniu się zapraw, można przystąpić do wykonania hydroizolacji. W przypadku

grubowarstwowej bitumicznej masy uszczelniającej, produkt należy nakładać przy użyciu pacy i kielni lub urządzenia natryskowego. Aby zapewnić szczelną ochronę, trzeba położyć przynajmniej dwie warstwy, zachowując kilkugodzinny odstępowiedzy aplikacjami

6.9 Ławy kominiarskie drewniane należy wymienić na nowe metalowe.

6.10 Okna na strychu drewniane należy wymienić na nowe PCV.

6.11 Daszki nad drzwiami wejściowymi do budynku

Należy uzupełnić ubytki, wykonać nowe pokrycie z papy oraz wykonać nowe obróbki blacharskie.

6.12 Skrzynki gazowe wymienić na nowe.

6.13 Okna na klatkach schodowych pomiędzy II piętrem a strychem należy zabezpieczyć od strony wewnętrznej otwieralną barierą wysokości 110 cm. Odstępszczeblinek bariery max. 12 cm.

6.14 Wykonać napis na elewacji z numerem i ulicą oraz z figurą gwarka (na wzór już docieplonych budynków, szablon gwarka zapewni Inwestor). Napis wykonać na każdym szczycie budynku oraz nad klatkami schodowymi.

6.15 Należy uporządkować wszystkie kable teletechniczne na budynku.

6.16 Należy zlikwidować lampę oświetlenia ulicznego na wysięgniku, oraz należy uwzględnić montaż lampy nad każdym wejściem (lampa z czujnikiem zmierz- chowym i czujnikiem ruchu).

6.17 Zamontować budki dla języków wg. wzoru ornitologa (Decyzja RDOŚ nr

6.18 Remont balkonów

Należy skuć i istniejące posadzki, i wylewki betonowe, warstwy spadkowe oraz zdemontować istniejące obróbki blacharskie. Następnie powierzchnię wyrównać i oczyścić. Należy zamontować nowe obróbki blacharskie z blachy powlekanej gr. 0.7 mm. Na powierzchni balkonów ułożyć folię izolacyjną, a następnie uformować warstwę spadkową gr. 3cm ze spadkiem 2%. Wylewkę cementową zagruntować preparatem gruntującym. Następnie ułożyć izolację przeciwwodną w którą należy wkleić w linii styku ze ścianą budynku oraz w linii obróbki blacharskiej taśmę uszczelniającą. Posadzkę na balkonach ułożyć z mrozoodpornych i antypoślizgowych płytek gresowych. Należy stosować elastyczne zaprawy klejące.

Żelbetowe płyty balkonów i daszków nad wejściami do budynku posiadają ubytki betonu, które należy uzupełnić i naprawić w oparciu o wybrany system renowacji betonu.

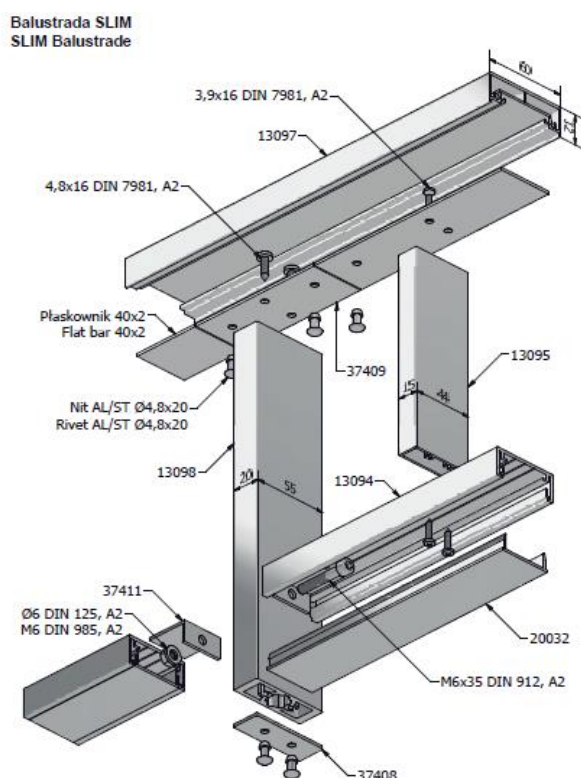
Balustrady należy wykonać nowe, na wzór istniejących o wysokości 1,10 m. Należy zamontować balustrady w systemie słupkowym charakteryzującym się minimalistycznym designem, osiągniętym dzięki wyszczupleniu słupka i poręczy. Należy zwrócić uwagę aby zapewnić funkcjonalność i maksymalne bezpieczeństwo użytkownika balkonu.

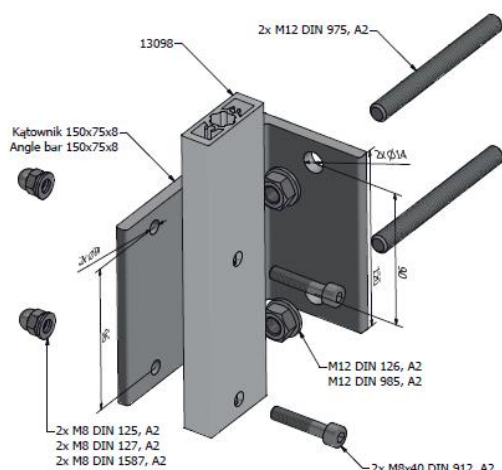
Profile z tłoczonego aluminium, malowanego proszkowo na uzgodniony z Inwestorem kolor RAL, elementy złączne ze stali nierdzewnej.

Wszystkie połączenia wykonywane jako skręcane lub nitowane na malowanych profilach, nie ma zatem potrzeby spawania. Wysokość balustrady - 110 cm. Odległość między szczeblinkami - 12 cm.

Wyciąg z instrukcji

Montaż słupka balustrady SLIM
Fixing of the SLIM railing post

7. Kolorystyka elewacji

Kolorystykę wykonać w jasnych kolorach pastelowych przy zastosowaniu tynków silikatowych (krzemianowych):

ściany I i II piętra	- zbliżone do RAL 7035, RAL 7047
ściany parteru	- zbliżone do RAL 7035, RAL 7047
cokół	- zbliżone do RAL 7045, RAL 7036, RAL 7042
ściany klatek schodowych	- zbliżone do RAL 3004, RAL 3011

Na etapie realizacji kolorystykę należy ostatecznie uzgodnić z Autorem projektu oraz z Inwestorem.

8. Technologia wykonania cokołu

Projektuje się przedłużenie ocieplenia cokołu do 1,0 m poniżej poziomu terenu.

- płyty izolacyjne Styrofoam lub Styrodur powinny być przyklejone w strefie podziemnej masą bitumiczną,
- klejenie odbywa się tradycyjnie, opaska w koło płyty i trzy placki, 40% powierzchni klejonej do podłoża,
- tym samym materiałem przyklejamy płyty w części nadziemnej cokołu,
- przyklejoną płytę należy uszorstnić przed szpachlowaniem klejem do zatapiania siatki (płyta typu Styrofoam nie jest cięta ale prasowana i posiada gładką nie przyczepną dla szpachli powłokę którą należy uszorstnić np. poprzez przerysowanie piłką do metalu lub przetarcie gruboziarnistym papierem ściernym). Należy zadbać o to, aby płyta była wolna od części luźnych - zmieść i odpylić,

- w części podziemnej płyty gruntujemy. Masę nakładamy szczotką ok. 0,2kg/m², następnie szpachlujemy całą powierzchnię pacą metalową zużycie ok. 2 kg/m²,
- na przygotowaną płytę наносimy pacą metalową szpachlę i zatapiaemy w niej siatkę. Po związaniu szpachli i zagruntowaniu podkładem pod tynki, nakładamy tynk silikatowy

9. Ochrona przeciwpożarowa

- Kategoria zagrożenia ZL IV
- Budynek 3 kondygnacyjny - niski (N) Klasa odporności ogniowej „D”
- Projektowane elementy ocieplenia spełniają wymagania §216 pkt. 9 Rozporządzenia Ministra infrastruktury z dnia 12.04.2002 w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Ściany zewnętrzne budynku będą ocieplane metodą lekką mokrą styropianem EPS i XPS w systemie NRO.

10. Ochrona siedlisk jerzyka i innych ptaków

Prace termomodernizacyjne należy prowadzić zgodnie z warunkami zawartymi w załączonej poniżej Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach nr WPN.640.110.2022 DT z dnia 14 lutego 2022r.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH

Katowice, 14 lutego 2022 r.

WPN.6401.110.2022.DT

DECYZJA

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.), w związku z art. 56 ust. 2 pkt 2 i art. 52 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 z późn. zm.) oraz § 6 ust. 1 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183 z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku Pana Franciszka Paśmionki, Prezesa Zarządu Międzygminnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., ul. Towarowa 1, 42-600 Tarnowskie Góry, z 25 stycznia 2022 r.,

zezwałam

Międzygminnemu Towarzystwu Budownictwa Społecznego, ul. Towarowa 1, 42-600 Tarnowskie Góry, na niszczenie siedlisk lub ostoi, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania w odniesieniu do 4 par jerzyka *Apus apus* poprzez wykonanie prac remontowo-budowlanych budynku przy ul. Kościuszki 13 B, C w Tarnowskich Górach, z zachowaniem następujących warunków:

1. W przypadku rozpoczynania prac, w roku 2022 lub 2023, do 1 marca danego roku należy, po uprzednim sprawdzeniu pod kątem obecności ptaków, zamknąć wszystkie miejsca mogące służyć, jako potencjalne siedliska lęgowe oraz miejsca, które mogą stanowić zagrożenie dla ptaków.
2. Jeżeli przed rozpoczęciem oraz w trakcie prowadzenia remontu, ornitolog potwierdzi czynne – zasiedlone przez ptaki miejsca lęgowe, wówczas prace remontowe należy prowadzić w odległości nie mniejszej niż 4 m od tych miejsc, aż do zakończenia okresu lęgowego, co zostanie potwierdzone przez ornitologa. Jednocześnie w sytuacji gdy wskazane powyżej miejsca zostaną zasiedlone przez jerzyki, nie dopuszcza się ustawienia w okresie między 1 lipca a 15 sierpnia rusztowań, tak aby zapewnić swobodny wylot młodym z gniazda.
3. Podczas prowadzenia prac termomodernizacyjnych w ramach działań kompensujących należy zamontować 4 pojedyncze (lub 2 podwójne) budki lęgowe dla jerzyka na elewacji północnej lub wschodniej przedmiotowego budynku.
4. Budki lęgowe dla jerzyka należy zamontować pod okapem dachu w części szczytowej budynku, obudować je materiałem termoizolacyjnym i zakonserwować w sposób zapewniający ich trwałość i bezpieczeństwo otoczenia. Budki lęgowe pojedyncze dla jerzyka należy wykonać z deski lub trocinobetonu o wymiarach: długość 38 cm, szerokość 25 cm i wysokość 19 cm. Podwójne budki lęgowe należy wykonać z deski o wymiarach: długość 74 cm, szerokość 25 cm i wysokość 19 cm. W połowie długości budki podwójnej musi znajdować się pełna ścianka dzieląca budkę na dwie nisze gniazdowe. Otwór wlotowy powinien być półokrągły o wymiarach: szerokość 5 cm i wysokości 3 cm, zlokalizowany przy podłodze w odległości 5 cm od bocznej krawędzi budki. Pod budkami należy zachować, co najmniej 5 m wolnej

przestrzeni, aby umożliwić ptakom swobodne opadanie po opuszczeniu gniazda. Budki muszą być zabezpieczone przed działaniem czynników atmosferycznych (opady deszczu, silne nasłonecznienie) poprzez ich izolację i zakonserwowanie w sposób zapewniający ich trwałość. Budki lęgowe wychodzące poza płaszczyznę elewacji winny mieć spadzisty daszek, aby uniemożliwić w ten sposób siadanie na nich ptakom (np. gołębiom, srokom, kawkom), które odchodami mogą brudzić elewacje.

5. Prace remontowe związane z niszczeniem siedlisk ptaków oraz montażem budek lęgowych należy prowadzić pod nadzorem ornitologicznym.
6. W przypadku stwierdzenia przez nadzór ornitologiczny różnic w liczbie miejsc lęgowych lub w gatunkach zasiedlających budynki, Wnioskodawca zwróci się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach o zmianę warunków niniejszej decyzji.
7. Zezwolenie niniejsze jest ważne do 31 grudnia 2023 r.
8. W terminie do 31 stycznia 2024 r. Wnioskodawca zobowiązany jest do złożenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Katowicach potwierdzonego przez nadzór przyrodniczy, o którym mowa w pkt. 5 sentencji, sprawozdania z przeprowadzonych czynności, **powołując się na numer niniejszej decyzji**. W sprawozdaniu należy podać m.in. liczbę zamontowanych budek wraz z dokumentacją fotograficzną.

UZASADNIENIE

Pana Franciszek Pałmionka, Prezesa Zarządu Międzygminnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., ul. Towarowa 1, 42-600 Tarnowskie Góry, wnioskiem z 25 stycznia 2022 r., zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach o wydanie zezwolenia na niszczenie siedlisk lub ostoi, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania w odniesieniu do 4 par jerzyka *Apus apus* poprzez wykonanie prac remontowo-budowlanych budynku przy ul. Kościuszki 13 B, C w Tarnowskich Górach.

Na ww. budynku, zgodnie z inwentaryzacją ornitologiczno-chiropterologiczną wykonaną przez Pana Marcina Karette w styczniu 2022 r., stwierdzono potencjalne siedliska ww. gatunku chronionego.

Jerzyk podlega ochronie prawnej na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. W stosunku do dziko występujących zwierząt objętych ochroną zgodnie z art. 52 ust. 1 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody, uszczegółowionym zapisem § 6 ust. 1 pkt 7 ww. rozporządzenia, obowiązuje zakaz niszczenia siedlisk lub ostoi będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania.

W świetle art. 5 pkt 18 ustawy o ochronie przyrody, jako siedlisko roślin, zwierząt lub grzybów przyjmuje się obszar występowania roślin, zwierząt lub grzybów w ciągu całego życia lub dowolnego stadium ich rozwoju. Miejsca lęgowe ptaków, zlokalizowane na budynkach mieszkalnych i innych (m.in. w stropodachach i szczelinach) należy więc traktować, jako ich siedliska, podlegające ochronie prawnej. W związku z tym, każdy przypadek podjęcia prac skutkujących ograniczeniem dostępu ptaków do miejsc ich regularnego występowania i rozrodu należy kwalifikować jako niszczenie miejsc lęgowych i schronień tego gatunku. Zatem stanowi to naruszenie zakazu, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z art. 56 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy prace tego rodzaju mogą być prowadzone wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Uzyskania zezwolenia nie wymaga jedynie usuwanie od 16 października do końca lutego gniazd ptasich z obiektów budowlanych i terenów zieleni, kiedy wynika to ze względów bezpieczeństwa lub sanitarnych.

Zgodnie z art. 56 ust. 2, ust. 4 pkt 6 oraz ust. 4a ustawy o ochronie przyrody regionalny dyrektor ochrony środowiska na obszarze swojego działania może zezwolić na odstąpienie od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko

występujących populacji chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów oraz w przypadku gatunków objętych ochroną ścisłą, gatunków ptaków oraz gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EEG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – wynikają z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze społecznym lub gospodarczym lub wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska.

Nie ma rozwiązań alternatywnych pozwalających na wykonanie termomodernizacji budynku przy ul. Kościuszki 13 B, C w Tarnowskich Górach bez konieczności zniszczenia siedlisk ptaków znajdujących się na elewacji budynku. Ponadto przedsięwzięcie wynika z wymogów o charakterze społecznym i wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska.

Warunki niszczenia siedlisk lub ostoi ptaków ustalone w niniejszej decyzji zostały wypracowane z uwzględnieniem ekspertyzy dotyczącej ochrony siedlisk lęgowych ptaków na budynkach, podczas wykonywania prac modernizacyjnych, przygotowanej na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, ekspertyzy ornitologiczno-chiropterologicznej dołączonej do wniosku oraz dotychczasowych doświadczeń związanych z rekompensatą siedlisk ptaków na budynkach. Realizacja prac przy spełnieniu warunków określonych w sentencji decyzji nie spowoduje zagrożenia dla przedmiotowego gatunku.

Jednocześnie zgodnie z § 10 pkt 4 lit. g i h Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt jednym ze sposobów ochrony gatunków dziko występujących zwierząt jest m.in. dostosowanie sposobów i terminów wykonywania prac budowlanych, remontowych i innych tak, aby zminimalizować ich wpływ na zwierzęta i ich siedliska oraz budowa sztucznych miejsc lęgowych. Wprowadzenie obowiązku zamontowania budek lęgowych dla jerzyka ma na celu zrekompensowanie utraconych siedlisk gatunku chronionego podczas prowadzenia remontu. Liczba wywieszanych budek została ustalona na podstawie zapisów ekspertyzy ornitologiczno-chiropterologicznej, terminu prowadzonych obserwacji oraz mając na względzie dotychczasowe spostrzeżenia stopnia wykorzystania potencjalnych miejsc lęgowych przez ptaki. Utracone siedliska zostaną więc odtworzone. Sugerowane jest montowanie budek lęgowych dla jerzyka ze spadzistym daszkiem, aby uniemożliwić w ten sposób siadanie na nich ptakom (np. gołębiom, srokom, kawkom), które odchodami mogą brudzić elewacje.

Z dotychczasowych doświadczeń dotyczących prac remontowych na budynkach zasiedlanych przez gatunki chronione wynika, że często pomimo wcześniejszego sprawdzenia budynku pod kątem występowania ptaków i zabezpieczenia miejsc lęgowych przed kolejnym okresem lęgowym, w trakcie prowadzenia remontu kolejne nisze są zasiedlane przez ptaki. W związku z czym wprowadzony został warunek prowadzenia w takich przypadkach prac remontowych w odległości nie mniejszej niż 4 m od tych miejsc, aż do zakończenia okresu lęgowego. Jednocześnie w sytuacji gdy ww. miejsca zostaną zasiedlone przez jerzyki, niniejsza decyzja nie dopuszcza ustawienia w okresie między 1 lipca a 15 sierpnia rusztowań. Z obserwacji wynika, że jerzyki aby mogły wylatywać z gniazda potrzebują wolnej przestrzeni bezpośrednio pod otworem wylotowym z gniazda na tzw. kilkumetrowe wolne opadanie. Dopiero po tym zdarzeniu rozpoczynają aktywny etap lotu. Rusztowania ustawione zbyt blisko miejsc gniazdowych, mogą powodować ryzyko opadania ptaków na podesty albo zderzenia z nimi. Wynika to ze specyfiki gatunku – jerzyk nie jest w stanie samodzielnie poderwać się do lotu z płaskiej powierzchni, dlatego wykorzystuje wolną przestrzeń na możliwość rozpoczęcia lotu. Z uwagi na powyższe brak rusztowań w sąsiedztwie czynnych miejsc lęgowych eliminuje ryzyko wystąpienia trudności podczas wylatywania jerzyków z gniazd.

Warunki określone w sentencji decyzji, pozwolą na zapewnienie skutecznego wyprowadzenia lęgów ptaków, a tym samym na zachowanie we właściwym stanie ochrony lokalnej populacji

przedmiotowego gatunku. Ponadto wykonanie termomodernizacji budynku jest działaniem na rzecz ochrony środowiska.

Nie ma zatem możliwości wykonania działań prośrodowiskowych, w tym poprawy stanu technicznego elewacji budynku, termoizolacji i remontu elewacji bez wykonania czynności, o której mowa w art. 52 ust. 1 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody. Realizacja działań dopuszczonych niniejszą decyzją nie będzie się wiązała z pogorszeniem stanu ochrony ptaków, a określone warunki przeprowadzenia prac spełniają wszystkie kryteria wydania zezwolenia na wykonanie czynności zakazanych w stosunku do gatunków ptaków objętych ochroną, o których mowa w art. 56 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody.

Wydając przedmiotową decyzję, kierowano się również zasadą określoną w art. 7 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach w terminie 14 dni od dnia doręczenia (art. 127 §1 i §2, art. 129 §1 i §2 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Zgodnie z art. 57 § 5 pkt 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w przypadku wnoszenia odwołania w drodze przesyłki pocztowej czynność ta będzie skuteczna poprzez jej nadanie w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Nadanie pisma w placówce innego operatora będzie skuteczne, o ile zostanie ono doręczone przed upływem terminu na jego złożenie.

W myśl art. 127a Kodeksu postępowania administracyjnego możliwe jest zrzeczenie się odwołania. Z dniem doręczenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Katowicach oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza brak możliwości wniesienia odwołania do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, a decyzja staje się wykonalna.

Z upoważnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach
Przemysław Skrzypiec
p.o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach,
Regionalnego Konserwatora Przyrody

/podpisano elektronicznie/

Opłatę skarbową w wysokości 82 zł uiszczono 26.01.2022 r., na rachunek bankowy Urzędu Miasta Katowice.

Otrzymuje: Międzygminne Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., ul. Towarowa 1, 42-600 Tarnowskie Góry

Do wiadomości: WPN a/a

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	169752.518072.857512
Nazwa dokumentu	WPN.6401.110.2022.DT- decyzja (7).pdf
Tytuł dokumentu	WPN.6401.110.2022.DT- decyzja (7)
Sygnatura dokumentu	WPN.6401.110.2022
Data dokumentu	2022-02-14 15:19:11
Skrót dokumentu	0FA4A817BFD3187A07CA4675C8E88422DC99BE 86
Wersja dokumentu	1.5
Data podpisu	2022-02-14
Podpisane przez	Przemysław Skrzypiec; RDOŚ w Katowicach p.o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego karta
	62D 3.104.37.37.1054
Data wydruku:	2022-02-15 07:29:32
Autor wydruku:	Szlezak Michal

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
ZA ZGODNOŚĆ WYDRUKU
Z DOKUMENTEM ELEKTRONICZNYM

Imię, Nazwisko Michał Szlezak
Stanowisko specjalista
Data 15.02.2022r Podpis Szlezak

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
w Katowicach
40-127 Katowice
Pl. Grunwaldzki 8-10
241051947
-9-

11. Uwagi końcowe

Całość robót należy wykonać zgodnie z projektem, obowiązującymi normami, i przepisami prawno-technicznymi, „Warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych” i przepisami bhp.

Materiały zastosowane do realizacji przedmiotowej inwestycji powinny posiadać atesty ITB. Ewentualne zmiany materiałów uzgodnić z projektantami.

Wszystkie roboty budowlane należy prowadzić z zachowaniem interesu osób trzecich zgodnie z zasadami sztuki budowlanej, właściwymi normami pod nadzorem osób uprawnionych.

Szczegółowe wymagania na budowie:

Budowa powinna być prowadzona zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi oraz wiedzą techniczną. Powinna zapewniać:

- a) bezpieczeństwo ludzi i mienia,
- b) ochronę środowiska,
- c) ochronę zdrowia i życia ludzi przed skutkami procesów technologicznych

W czasie budowy należy zachować właściwe warunki bhp i p.poż. dotyczące:

- a) robót budowlano-montażowych
- b) robót spawalniczych
- c) robót na rusztowaniach
- d) przygotowania farb i nakładania powłok malarskich
- e) robót elektrycznych
- f) przeprowadzania prób instalacji

INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

**TRMOMODERNIZACJI (OCIEPLENIA) BUDYNKU MIESZKALNEGO
WIEŁORODZINNEGO PRZY UL. KOŚCIUSZKI 13 B,C
W TARNOWSKICH GÓRACH NA DZIAŁKACH 4999/124 i 5002/127**

Lokalizacja : Tarnowskie Góry ul. Kościuszki 13 B,C

**Inwestor: Międzygminne Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o w Tarnowskich
Górach**

**Opracował: mgr inż. Wojciech Drosik nr. upr. 573/81
zam. Tarnowskie Góry ul. Opolska 23/III/1**

MAJ 2022r.

OPIS

1. Zakres robót obejmuje i ocieplenie ścian zewnętrznych, stropu nad ostatnią kondygnacją i stropu nad piwnicą oraz wymianę okien w budynku wielorodzinnym przy ul. Kościuszki 13B, 13C w Tarnowskich Górach.
Kolejność wykonywanych robót obejmuje zagospodarowanie placu budowy, roboty ociepleniowe oraz inne roboty wykonywane przy użyciu maszyn i urządzeń technicznych na placu budowy.
2. Nieruchomość położona jest na działkach 4999/124 i 5002/127 i zabudowana jest budynkami mieszkalnymi wielorodzinnymi
3. Elementy zagospodarowania terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi:
  - wyznaczone i oznaczone strefy niebezpieczne
  - drogi składowania i przejścia dla pieszych
  - strefy składowania materiałów i wyrobów
  - instalacje rozdziału energii elektrycznej
  - bliskość linii elektroenergetycznych
  - wydzielone pomieszczenia i urządzenia higieniczno-sanitarne
  - sprzętu p-poż
4. Rodzaje i skala zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych oraz miejsce i czas wystąpienia:
  - a) roboty ziemne:
    - głębokość wykopów i nachylenie skarp: wykopy o ścianach pionowych bez rozparcia o głębokości większej niż 1,5 m lub o bezpiecznym nachyleniu skarp o głębokości większej niż 3,0 m.
    - przebieg instalacji podziemnych: sąsiedztwo istniejących, oraz wykonywanie projektowanych przyłączy (przepusty, przebicia)
  - b) roboty budowlano-montażowe:
    - upadek z wysokości w szczególności z wysokości powyżej 5,0 m: balustrady, zabezpieczenia wszelkich otworów pionowych i poziomych
    - prace wykonywane przez co najmniej dwie osoby
  - c)roboty wykończeniowe:
    - upadek z wysokości w szczególności z wysokości powyżej 5,0 m(rusztowania zewnętrzne i wewnętrzne, balustrady)
    - uderzenie spadającym przedmiotem (strefy niebezpieczne)
    - prace wykonywane przez co najmniej dwie osoby.
  - d)praca maszynami i urządzeniami technicznymi na placu budowy:
    - porażenie prądem elektrycznym
    - potrącenie pracownika lub osoby postronnej sprzętem (koparka)
    - pochwycenie kończyn przez napęd urządzeń.

5. Sposoby prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych:

5.1. Szkolenie pracowników w zakresie bhp.

a) szkolenie wstępne

- szkolenie wstępne ogólnie (instruktaż ogólny)
- szkolenie wstępne na stanowisku pracy (instruktaż stanowiskowy)
- zapoznanie z ryzykiem zawodowym związanym z pracą na danym stanowisku
- szkolenie wstępne podstawowe

b) szkolenie okresowe

5.2. Zasady postępowania w przypadku występowania zagrożenia.

5.3. Zasady bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi przez wyznaczone w tym celu osoby.

5.4 Zasady stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego.

6. Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń:

- a) wykonanie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia
- b) ogrodzenie i zabezpieczenie placu budowy
- c) wydzielenie dróg komunikacyjnych
- d) wydzielenie i oznakowanie stref niebezpiecznych
- e) doprowadzenie mediów zgodnie z planem zagospodarowania
- f) zapewnienie i urządzenie pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych
- g) szkolenia bhp i p.poż.
- h) zaopatrzenie w sprzęt bhp i p.poż.
- i) ustalenie wykazu prac, które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby w celu zapewnienia asekuracji, ze względu na możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego.
- j) udostępnienie do stałego korzystania aktualnych instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczących:

- wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników
- obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia niebezpiecznymi
- udzielania pierwszej pomocy.

Nie wolno dopuścić pracownika do pracy do której wykonywania nie posiada wymaganych kwalifikacji, uprawnień lub potrzebnych umiejętności, także dostatecznej znajomości przepisów BHP.

W miejscu ogólnie dostępnym (sporządza kierownik budowy) umieścić wykaz zawierający adresy i numery telefonów:

- najbliższego punktu lekarskiego
- straży pożarnej
- posterunku policji

W miejscu ogólnie dostępnym umieścić:

- kaski ochronne
- pasy i linki zabezpieczające przy pracach na wysokościach
- rozmieścić tablice ostrzegawcze
- oznaczyć drogę ewakuacyjną